

MAGYAR LAPOK

X. évfolyam, 250 (2812) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Rosztovnál erősödik

a német és szövetséges erők nyomása

Tonnaszámba dobják bombáikat Leningrádra a német repülők. Közéleltre tereli a figyelmet a krími német előnyomulás. — A brit csapatoknak rövidesen be kell avatkozniuk a Kaukázusban (?)

Finnország csak a kitűzött célok elérése után fejezi be a hadműveleteket

Rómából jelentik (MTI): A *Gior-nale d'Italia* budapesti jelentésében megállapítja, hogy a keleti harctér déli szakaszán a német és az olasz csapatok a honvédek közreműködésével az eddigi ütemben folytatják előnyomulásukat anélkül, hogy a kedvezőtlen idő és a terep nehézségei a legkisebb mértékben is csökkentenék az ellenségre gyakorolt erős nyomásukat. A Donec vonalán a német és olasz erők megszakítás nélkül tüzelik a visszavonulás útját és üldözik a menekülő ellenséget. A Donec túl most újabb területeket foglalnak el és meghíúsítják az ellenségnek a szövetséges csapatok lendületének megállítására irányuló kísérleteit. Az elmentámadásokban a vörösök véres veszteségeket szenvedtek. A szövetségesek igen sok foglyot ejtettek és hatalmas hadianyagot zsákmányoltak. A *rosztovi szakaszon a nyomás erősödik*. A szovjetparancsnokság a nehéz hadianyagot igyekszik megmenteni. A krími félsziget és a Don elfoglalása kényessé tette Rosztov helyzetét. Magyar körök véleménye szerint a szövetségesek nyomása minden valószínűség szerint még fokozódni fog, mert az Odesszánál felszabadult jelentős német és román erők beavatkozásának lehetősége már is megvan. Ezenkívül közli a lap a legutóbb kiadott magyar hadijelentést, amelyből kiderül, hogy a honvédségek értékesen működnek közre a siker elérésében és a honvédek vonala a Donec mentén húzódik.

EJJEL-NAPPAL TÁMADJAK A NÉMET REPÜLŐK LENINGRÁDOT

Rómából jelentik: (MTI) A svéd lapok szeptérvári tudósításaikban borzalmas képet festenek a város helyzetéről — írja a *Lavoro Fascista*. — A német bombázók éjjel-nappal támadják a város hadifontosságú célpontjait és tonnaszámba dobják a bombaterhüket. A menekülők naponta tömegesen érkeznek a német vonalakba. — Elbeszéltek, hogy a városban nemcsak az állandó bombázásnak van igen sok áldozata, hanem az éhség és a hideg

is tizedeli a lakosságot. Szentpéterváron és környékén gyakran minusz 20 fok alá süllyed a hőmérséklet.

Helsinkiből jelentik: (NTI) Egy finn harctéri jelentés közli, hogy a finn csapatok gyors előnyomulással elérték

az Aunua vidék északi részét. Egy héti tartó harc során a finn csapatok megtisztították az ellenségtől Komijaervi és Hunjajaervi vidékét. Több község csaknem teljes épségben került a finnek kezére. (MTI)

Londoni vélemény szerint a Szovjet nem nyerheti meg a háborút

Stockholmból jelentik: (B. T.) A Szovjetunióból érkező jelentések szerint Kusznezov szovjet tengernagy Baturban tartózkodik és ott a Fekete-tenger keleti partjának védelmi lehetőségeit tanulmányozza.

Berlinből jelentik: (B. T.) Lizaboni jelentés szerint egy dél-amerikai újságíró, aki most érkezett Londonból elmondta, hogy londoni vélemény sze-

rint a Szovjet nem nyerheti meg a háborút. A német előnyomulás a figyelmet most a Közéleltre terelte. Azt hiszik, hogy rövidesen elérkezik az idő, amikor a brit csapatoknak a Kaukázusnál be kell avatkozniuk a harcra. A krími előnyomulás egyidejűleg a fekete-tengeri flottát is fenyegeti.

Hogyan látja a keleti harctéri helyzetet egy török tábornok

A *Pest írja*: Istanbulból jelentik: *Erkilet* tábornok, a legnagyobb török napilap munkatársa, aki a múlt héten tért vissza a keleti harctérről, most közölte első beszámoló cikkét. Áttekintést ad az utazásról és néhány érdekes részletet közöl, megemlítve, hogy a város megszállása után három nappal érkezett Odesszába. A Dnyepertől odáig vezető úton csak kevés elpusztult várost és falut látott. Magában a városban csak a villamosműveket és néhány gyárat robbantottak fel a vörösök. A város élete akkor már egészen rendes volt. A lakosság szörnyű nyomorban tengődik és ugyanilyen nyomorúság uralkodott a háboru előtt is.

Nikolajev hadikikötőben a török tábornok saját szemével látta a páncélos csatahajót és a három cirkáló, amelyet a bolsevisták már nem tudtak elpusztítani. Szemtanuja volt a krími félsziget elleni támadás megindításának. Rámutat arra, hogy a bolsevisták nem voltak képesek tartani a félsziget bejáratában építet-

igen kedvező védelmi állást, bár háromszoros védelemről volt szó. Ez az bizonyítja, hogy már egyáltalán nem képesek ellenállni. A német főparancsnokság, a Führernél történt fogadásáról elmondja, hogy Hitler személyesen közölte velük érdekes fejtegetéseket az általános helyzetről és egyes hadműveletekről. A cikket így fejezi be:

A legjobb benyomásokkal tértem haza. Igen sok fontos dolgot láttunk. Törökország lojalitását mindenütt elismerték és olyan szívélyes barátsággal fogadtak, mint amilyen a régi fegyvertársnak kijár. Nagyon jól ismerem a régi német hadsereget a világháborúból és az azt követő idők-ből. Most alkalmam nyílt megismer-ni az új hadsereget is. Megállapítottam, hogy *ezt a hadsereget a leggy-szerűbb katonától a legfelsőbb pa-rancsnokig a régi kötelességteljesítés szelleme hatja át. Ez a magyarázata a hatalmas győzelmeknek.*

Ankarából érkezett hír szerint most egy újabb török hajó ért szov-

jet tengeralfutáró támadás, ugyan-csak török vizeken. A megtámadott hajónak azonban sikerült sértetlenül befutnia a kikötőbe. Török politikai körökben nagy a felháborodás.

FINN VALASZ A REUTER HAMIS ALLÍTÁSÁIRA

Helsinkiből jelentik: (NTI) Jól értesült helyen ama Reuter jelentéssel kapcsolatban, amely szerint a finn rádió bejelentette, hogy a hadműveleteket befejezték, kijelentették, hogy csak a visszahódított Karéliában érték el a hadműveletek bizonyos lezáródásukat. Kelet-Karéliában ezzel szemben a hadiselekmények teljes erővel folynak. A hadműveleteket csak akkor fejezik be, ha a kitűzött célokot elérték. Ami a határmódosítást illeti, Finnországban már többször utaltak arra, hogy a határ módosítása a békeértekezlet előtt nem történhetik meg. (MTI)

ISMÉT ÉRZÉKENY VESZTESÉGET SZENVEDETT A BRIT LÉGIERŐ A CSATORNA FELETT

Berlinből jelentik: Mint a NTI katonai helyről értesült, a brit légierő a megszállt területek fölé történt berepülése alkalmával csütörtökön ismét érzékeny veszteséget szenvedett. A La Manche csatornánál összesen hét gépet lőttek le. Közülük hatot légiharcban, egyet pedig a légvédelmi tüzérség. Norvégia felett lelőttek egy másik brit gépet is, úgy hogy a brit veszteség november 6-án 8 gép volt. (MTI)

A CSENDESCEÁNIA HELYZET KIELEZŐDÉSÉT VÁRJAK AMERIKÁBAN

Washingtonból közlik: (A Pest írja) Az Egyesült Államok kormánya úgy határozott, hogy az országgyűlés szünet nélkül folytatja tanácskozásait és legfeljebb háromnapit pihenőt kapnak a tanács tagjai. Politikai körökben még nem tudják, mi készítette a kormányt erre az elhatározásra. Altalában azt hiszik, hogy az atlanti és a csendes-tengeri helyzet kielemezése

várható. Azért akarják együtt tartani az országgyűlést, hogy szükség esetén azonnal dönthessenek.

AKARJA-E CALIFORNIA A HÁBORUT?

Rómából jelentik: (MTI) A Message-to-washingtoni jelentése szerint az amerikai szenátusban két californiai szenátor között feltűnést keltő jelenet játszódott le. A semlegeségi törvény módosításának vitája során Downey californiai szenátor azt a megállapítást tette, hogy egész California Roosevelt és a semlegeségi törvény módosítása mellett foglalt állást. Ennek hallatára felugrott helyéről a nyolcvan éves Hiram Johnson szenátor és remegő hangon a következőket kiáltotta a szónok felé:

— Tagadom, hogy California akarja a háborút! Minden maradék erőmmel tiltakozom az ellen, hogy háboruba keverjék az amerikai népet. Majd ha sebesültek és elesettek névsorát kezdik közölni és amikor az utcán a rokkantak megjelennek, emlékezzenek ezekre a szavaimra: California nem akarja a háborút!

A vitában felszólt Wheeler szenátor is és kijelentette, hogy a semlegeségi törvény módosításával az Atlanti óceán hullámsíkjába küldenék az amerikai tengerészeket.

PÉNZHIGÍTÁS RÉME FENYEGETI AMERIKÁT

Stockholmból jelentik: (Stefani) Bruvenius svéd mérnök, aki tanulmányt tett az Egyesült Államokban, hazatérve tapasztalatai alapján kijelentette, hogy a pénzhigítás réme fenyegeti Amerikát, amelynek vezetői állandóan a hadbalépésre izgatnak. Ha igaz is, hogy a gyáripar erősen dolgozik a háboru számára, a sztrájkok, valamint a nyersanyagok, továbbá az alumínium és az acél hiánya igen megnehezítik a munkát. Amikor a mérnök visszatérően Newyorkban hajóra akart szállani, az amerikai rendőrség letartóztatta azzal az ürüggyel, hogy katonai titkot akar eladni egy európai országnak. (MTI)

HULL MEGERŐSÍTETTE LITVINOV KINEVEZÉSENEK HIRÉT

Washingtonból jelentik: (NTI) Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten, ha nem is közvetlenül, megerősítette azt a hírt, hogy Litvinov nagykövetség Washingtonba került, hogy a jelenlegi szovjet nagykövetet felváltsa. Kijelentette, hogy hivatalos értesítést a ki-nevezésről még nem kapott. A változás okáról nem volt hajlandó nyilatkozni.

MEGERŐSÍTETT A FRANCIA TILTAKOZÁS LONDONBA

Vichyből jelentik: (NTI) Mint az Associated Press jelenti, a francia nagykövet tiltakozást jelentett be az angol kormánytól, hogy a francia kereskedelmi hajónak a dél-afrikai partok közelében az angol haditengerészet által történt elfogatása miatt. A nagykövet kijelentette, hogy a hajók élelmiszert szállítottak a meg nem szállt Franciaországba és fedélzetükön semmiféle dugáru nem volt. (MTI)

Fél millió pengő értékű bőrt „láncoltak” el Debrecenből

Budapest, az Új Nemzedék írja: A debreceni rendőrség az egész országra kiterjedő bőrpanama ügyében nyomoz. Megállapították, hogy Debrecenből több mint 500.000 pengő értékű krómbőr kerül lánckereskedelem folytán az ország különböző városaiba. Eddig 36 embert vettek őrizetbe. A nyomozás még folvik.

Hétfőn kezdi meg a költségvetés tárgyalását a képviselőház

Ma befejeződnek a bizottsági tárgyalások

Az Esti Ujság írja: A képviselőház szakbizottságai ma befejezik a költségvetés tárgyalását. Délelőtt tíz órakor ült össze a pénzügyi bizottság a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalására. A kormányt Reményi-Schneller pénzügyminiszter és Szász Lajos államtitkár képviseli. A pénzügyi bizottság jelentését a költségvetés tárgyalásáról a képviselőház hétfőn déli 12 órára összehívott ülésén terjesztik elő. A Ház kedden meg is kezdi a költségvetés érdemi tárgyalá-

sát. A sorrend ugyanaz, mint a bizottságokban volt. Politikai körökben élénk vitára számítanak és már hétfőn is mozgalmas lesz a Ház. Az ülést megelőzően délelőtt 11 órakor ülésezik a 42 tagú országos bizottság, amely tárgyalja a gazdasági és hitelélet rendjével kapcsolatos rendeleteket, illetve a rendeletek tervezeteit. A Ház teljes ülését követően fél egy órakor a 36 tagú országos honvédelmi bizottság ülésezik, délután fél hat órára pedig a külügyi bizottságot hívták össze.

A Pannonia kávéházban

Szombaton, 8-án, este 9 órától

ELEK ICA

operellprimadonna, a budapesti rádió énekesnőjének

egyetlen magyar nőtá és szanzen előadóestje.

Belépődíj nincs.

Kitűnően sikerült a huszártisztek Hubertus vadászlovaglása

Nagyvárad. Saját tud. A nagyváradi helyőrség tisztikara a magy. kir. Nádasy Ferenc 3 honvédszázad rendezésében péntek délelőtt „Hubertus” falka utáni vadászlovaglást tartott, amelyet kifutó követett.

A falkalovaglásban résztvevő a helyőrségnek csaknem az egész tisztikara kívülük három urlovas Markovits Manó nyugalmazott főispán, Ecsedi Csapó polgármesteri titkár és Ketely földbirtokos, továbbá két hölgy: báró Inkeyné és gróf Pongráczné.

A lovasok a felix-fürdői állomásról indultak el délelőtt fél 11 órakor és nehéz, csúszós talajon, esőben haladtak a kopófalca után Kevéssel háromnegyed 12 óra után érkeztek a célhoz, a repülőér mellett gyakorlati tere. Utközben a csúszós talaj miatt kisebb balesetek történtek. Gróf Pongráczné megvált nyergétől s még három lovasat érte ugyanez a sors. de

komoly sérülés nem fordult elő.

A gyakorlótéren a helyőrség vezető tisztjei, élükön vitéz Gothay tábornokkal és a meghívott vendégek várták a lovasokat, akiknek érkezése felemelő látványt nyújtott.

Ezután két csoportban külön álltak a kifutón résztvevő lovasok. A lovas-tisztek csoportjának győztesei:

1. Koza József főhadnagy, 2. Perényi százados, 3. Ketely urlovas, földbirtokos.

A gyalogos tisztek csoportjában pedig: 1. Rédey hadnagy, 2. Sztojanovszky főhadnagy, 3. Lázár Orbán főhadnagy.

A győztesek a helyszínén vették át nyereségtárgyaikat. A lovaglást rendező lovaszred tisztikara minden résztvevőnek lovagpalcát ajándékozott emlékül.

A Hubertus vadászlovaglás résztvevői és vendégei szakadó esőben távoztak egy órakor a gyakorlótérről.

Meghalt Szabó Vendel egyetemi tanár

Budapestről jelentik: Dr. Szabó Vendel pápai prelátus, a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem hittudományi karának ny. rendes tanára péntekre virradó éjjel hirtelen elhunyt. Temetése felől lapunk zártáig nem történt intézkedés.

Dr. Szabó Vendel mint a győri egyházmegyének papja kezdte meg pályafutását. A teológiai tanulmányoknak a római Gergely-egyetemen történt elvégzése után csakhamar teológiai tanár lett a győri egyházmegye hittudományi főiskoláján. Onnan hozta magával gróf Széchenyi Miklós püspök, amikor a győri püspöki székről a nagyváradra helyezte át az Apostoli Szentzsák. Nagyváradon szintén a hittudományi főiskolán tanított Szabó Vendel, de a román imperium bekö-

szöntésekor a nagyváradi teológusok egyrésztével ő is Esztergomba került, mint az esztergomi teológiai főiskola tanára. Innen neveztek ki a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem alapvető hittani tanszékére, ahol idestova husz esztendője fejtett ki áldásos, tudományos és papnevelői tevékenységet.

Szabó Vendel egyike volt azoknak a magyar őstehetségeknek, akiknek nagyságát szívesen hasonlították össze néhai Vass József nagyságával, tehetségét amannak tehetségével. Alig öt éves korában bekövetkezett halála a magyar hittudománynak igen nagy vesztesége.

Részeg tüzoltá a női öltözőben

Nem mindennapi esemény színházy volt néhány nappal ezelőt a színházy öltöző. Még hozzá ismét a nő öltöző.

Este 9 óra tájban a felvonás szünetében a színészek csendesen beszélgettek a darab főszereplőjének öltözőjében. Egyszerre csak kopogtatnak s mielőtt választ adhatnának, már nyílik is az ajtó. Belép rajta, helyesebben betántorog egy tüzoltó. A jelenlevők hallgatnak, de a tüzoltó ez nem zavarja. Könnyed társasági modorban fordul a művészhoz és egy cigarettát a kezében tartva, tüzet kért. Ahogy száját kinyitja csak úgy büzik a nagy mennyiségben elfogyasztott alkoholtól. A jelenlevők egy pillanatig nem tudták megérteni a helyzetet, végül a művész találja fel magát és erőlyes hangon magyarázza meg, hogy a színházy épületében tilos a dohányzás, majd felszólítja, hogy hagyja el az öltözőt.

A tüzoltót azonban nem lehet ilyet könnyen elintézni. Torz grimaszra szélesedik szája, mint utólag kiderült ez kedveskedő mosoly akart lenni. Közvetlen modorban tántorog egyet-kettőt, majd megkéri a művészt hogy mutassa meg a lábát.

Általános megdöbbenést vált ki a nemvárt kívánság. Néhány pillanatnyi csend után ismét a művész jut először szóhoz és az idegizalomtól rekedt hangon kiált rá a tüzoltóra: Mars ki! Az, mint ki dolgát jól végelje, még egy utolsó tántorog és kibotlik az öltözőből.

Néhány perc múlva megjelent a másik ügyeletes tüzoltó és bocsanatot kért a jelenlevőkötől, de, mint mondta, társa olyan részeg, hogy nem tudja mit csinál.

Mintegy három héttel ezelőt munk először a tüzoltókról és a színházyról egy igen sajnálatos eseménnyel kapcsolatban. Már akkor kifogásoltuk, hogy a tüzoltók igen helytelenül, előzetes engedélykérés nélkül nyitnak be a női öltözőkbe s lehetőleg mindig abban az időben, amikor a színésznők öltöznek. A tüzoltófőparancsnok akkor válaszolt s kijelentette, hogy a tüzoltókat kioktatta s azok csak előzetes kopogtatás után nyitnak be. A panaszok azóta sem szűntek meg, de nem akartunk minden egyes esetet megírni, gondoltuk, majd csak rájönnek a tüzoltók, hogy ez így nem lehet. A mostani eset azonban egyenesen felháborító...

(Bys.)

Szolgálatos gyógyszerárak.

November 1-től a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: Dr. Rätz Rezső „Magyar Korona” gyógyszerára, Hitler Adolf-utca 1.

Dr. Raáber Árpád „Szent István” gyógyszerára, Széles-utca 50.

Káin Eszter „Aranyas” gyógyszerára, Szent László-tér 5.

Révész Lajos „Orangyal” gyógyszerára, Gróf Teleki Pál-utca 42.

Mihályi Lajos „Oroszlán” gyógyszerára, Mussolini-tér 14.

A gyógyszerárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Széles arcvonalon nyomulnak a német csapatok a Fekete-tenger felé

Ukrajnában egyre újabb területeket vesznek birtokukba a szövetséges csapatok

Stalin reménytelen hangú beszéde a Szovjetunió katonai helyzetéről

A vezéri főhadiszállás jelenti a Német Távíráti Irodának. A véderő főparancsnokság közli: A Krimi félszigeten az egész arcvonalon sikerrel folytattuk a megvert ellenség üldözését. A Jajla hegységben német és román csapatok visszavetették az ellenség elvágott erőinek ellentámadási kísérletét és széles arcvonalon nyomulnak a Fekete-tenger partvidéke felé. Légihaderőnk támogatta a hadműveleteket és súlyos hajóvesztéseket okozott a Szovjetnek a krími vizeken, valamint a Fekete-tenger északi partvidékén. Elsüllyesztettünk három csapatszállító hajót összesen 13.000 tonna térfogattal. Bombákkal megromgáltunk négy kereskedelmi hajót. Leningrád mellett visszautasítottuk az ellenség kitérés kísérletét. Nagyméretű és legnagyobb méretű ütegeink tűz alá vették Leningrád

hadifontossága célpontjait és a Finn-öbölben lévő ellenséges hajókat. Két hadihajót és egy tehergőzöt súlyosan eltaláltunk. A légierő Gorkij elleni támadása alkalmával újabb súlyos rombolásokat okozott fegyverkezési és ellátási üzemekben. Más harci repülőkötelékek csütörtökre virradó éjszaka Moszkvára és Leningrádra dobtak robbanó és gyújtóbombákat. Légierőnk november 6-ára virradó éjszaka Angliában Hull kikötő hajógyári berendezéseit támadta. Az ellenség az elmúlt éjszaka a német partvidék ellen intézett eredménytelen támadási kísérletet. Hét brit bombavetőt lelőttünk. Október 29-ike és november 4-ike között a brit légierő 37 repülőgépet veszített a Németország elleni harcokban. Ugyanezen idő alatt a német veszteség két gép volt. MTL.

nagy mennyiségű hadianyag került a német csapatok kezébe. Német harci gépek csütörtöki eredményesen bombázták Szevasztopol kikötőjét.

renczel Sándor

tükör és üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Olcsó ablaküvegezés

Képkeretezés
Magyarud, Szt. János utca 48.
Telefon: 19-13

Elsüllyesztettek egy három ezer, egy hatezer és egy ötezer tonnás szállítóhajót, négy másik hajót súlyosan megromgáltak. (MTL)

Stalin: A döntés küszöbén állunk

Helsinkiből jelentik: (NTI.) Stalin az októberi forradalommal kapcsolatos ünnepség alkalmával a moszkvai városi szovjet előtt beszédet mondott, amelyben a többi között ezeket mondotta: A döntés küszöbén állunk. Hangsúlyozom, hogy a veszély még nagyobb mint volt. Ukrajnát és Fehéroroszországot megszállták. Leningrád veszélyben van és Moszkvát is fenyegetik. A szovjethadsereg veszteségére veszteségére a következőket mondotta: Egytől ország sem állott volna ki olyan nagy megpróbáltatásokat, mint mi. Más szóval egyetlen más ország sem viselte volna el azokat a veszteségeket, amelyeket mi el-

szenvedtünk. Európában nincsen második arcvonal. A németeknek nem kell erejüket zétforgácsolniuk. A szovjethadsereg egyedül küzd, míg a németek az olaszokkal, finnekkel, magyarokkal, románokkal együtt harcolnak. Hadseregünk számára kedvezőtlen feltételek a páncélkocsi és repülőgéphiány. A szovjet haditermelés nem elegendő. Stalin ezután a bolsevikiek feladataként jelölte meg, hogy ki kell irtani minden németet aki szovjet területen áll. Megemlítette Anglia és az Egyesült Államok segítségét, majd kijelentette, hogy ezzel a két országgal hatalmas koalíciót alkot a Szovjet. (MTL)

Honvédeink ismételten meg-hiusították az ellenség átkelési kísérletét a Donecen

A Magyar Távíráti Iroda jelenti: Az Ukrajnában előnyemuló szövetséges hadseregek újabb területek birtokba vétele közben folytatják a legutóbb megszállt vidékeknek ellenséges csapatkötelékektől való megtisztítását. A honvédség arcvonalán az ellenség kisebb erőkkel ismét megkísérelte a Donecen való átkelést. A támadás biztosító csapataink tűzében összeomlott. A folyó menti arcvonal

kiszélesítése során egyik egységünk megsemmisített egy lovassággal és kommunista romboló osztagokkal megerősített harcsoportot, amelynek különleges feladatokat kellett volna végrehajtani. Néhány foglyon kívül nagyobb mennyiségű élelmiszer és robbanóanyag, valamint hirtű eszköz került a honvéd kötelékek birtokába.

Az olasz főhadiszállás jelentése

Rómából jelentik: (Stefani.) A fegyveres erők főhadiszállásának 522-ik közleménye: A légierő bombavető kötelékei csütörtökre virradó éjszaka támadták La Valetta hajótámaszpontját, a máltai Venezia és Micabba repülőtereit. A kitérőt célokban, melyeket telibe találtak, messziről látható tüzek keletkeztek. A Sziciliában levő Augusta helység elleni ellenséges támadás során légharító ütegeink lelőtték egy ellenséges gépet. Az ellenséges bombáknak a poigári lakosság körében négy halálos és öt sebesült áldozata volt. Vadászgépeink Ciraneicaban három ellenséges gépet lőttek le. A gépek lángolva

zuhantak földre. A tobruki arcvonalon előretolt őrsaink helyi jellegű tevékenységet és tüzéségi tevékenységet folytattak. Német gépek Marsa Matruhtól keletre egy angol repülőteret bombáztak s több repülőgépet megromgáltak. A gondari szakaszon az ualual támaszpont csapatai megsemmisítették a megromgaltak ellenséges kötelékeket és zétferték azokat. Az ellenség sok halottat és sebesültet hagyott hátra. A Földközi-tengeren egy tengeralattjárónk két ellenséges repülőgépet lőtt le. (MTL)

Több magaslati állást foglaltak el a németek a Krim-félszigeten

Berlinből jelentik: A Német Távíráti Iroda a csütörtöki hadijelentés kiegészítéseként a következőkről értesül: Az a kétségbeesett helyzet, amibe a szovjet vezetőség hozta a krími csapatokat, teljesen párhuzamos a leningrádi bolsevik erők helyzetével. Súlyos veszteségekkel omlottak össze a szovjetnek arra irányuló erőfeszítései, hogy kitérés kísérletekkel jussanak levegőhöz. A német hadsereg nehéz tüzésre tűz alatt tartja Leningrád hadifontossága célpontjait. A légierő éjjelenként robbanó és gyújtóbombákkal árasztja el a várost. Egyre szűkebb keretel közé zorul a Finn-öbölben a hajókötelékek is. (MTL)

A bolsevikiek menekülésszerűen irtették ki állásaikat. A szovjetcsapatok hátrahagyták lövegeiket, továbbá

Igy dolgozik egy német vezérkar

Berlinből jelentik: A Német Távíráti Iroda értesülése szerint a Krim-félszigeten a német gyalogság osztagai elfoglaltak több magaslati állást.

Japán tiltakozás a szovjet kormánytól a „Kebi Maru” elsüllyedése miatt

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a Domei Iroda jelenti, a japán kormány a „Kebi Maru” eset miatt, amely tudvalevően Seisimből Csurugába menet uszó aknára futott és elsüllyedt, tiltakozást jelentett be a Szovjetunió felé. Köztudomású, hogy a japán kormány már szeptember 18-án tiltakozott a szovjet kormánytól a japán vizeken hanyódó szovjet aknák miatt. Annak idején egy japán hajó elsüllyedt, egy másik megromgálódott. (MTI)

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

és minden szombat este **Flecken, Vargabéles a „MÁT YÁS”** söröző és étteremben Szilágyi Dezső-utca 5.

Magyarok a Krim-félszigeten

Még a cárizmus fénykorában, amikor *Jalta* és *Livádia* fővényén adott egymásnak találkát mindenki, aki számított valakinek Oroszországban és *Zichy Mihály*, az orosz udvar festőművésze, krimi nyaralójában készítette a magyar remekírók halhatatlan illusztrációit, mondom, még akkor sem volt világszerte nagyobb érdeklődés a tüzes borokat érlelő dél-oroszországi félsziget iránt, mint ma.

Ebbe az érdeklődésbe nálunk ezerszázalékos érzelmi kapcsolatok fonódnak, mert ha valakinek, úgy a magyarságnak életében játszott szerepet a regényes múltú és regényes fekvésű föld.

Csak állja meg néhány percere a margit-szigeti strandfürdő bejáratát díszítő hatalmas freskó előtt, amelyet a művészi ihlet igaz perceiben alkotott festője. Ott hullámszik rajta a *Maotisz-tava* s pálmás partján *Magyar és Hunor* vágatnak a csodaszarvas nyomában, amely *Dúl* alán-bolgár király mulatozó leányai felé viszi a magyar és hunn nemzet alapítóit. E kép a magyar-bolgár sorsközösségnek valószínű jelképe a magyar fővárosban és már ezért is több figyelmet érdemelne!

Századok jöttek — századok enyésztek el és Tatárország lett a Krimből. Még külön tatár dinasztiát is kapott a *Ghirej* családban, amelyről *Pekár Gyulának* az volt a hite, hogy nevében őrzik az ősmagyar eredetű és nem szláv jövevény szót: a *királyt*.

Amikor a padisah uralmát a Krimre is kiterjesztette, szultáni hűbéresekké lettek a *Ghirejek*. Bakcsiszeráji ma is álló kháni palotájuk, amelynek varázsát *Kickiewicz*, *Puskin* és *Lermontov* tették halhatatlanná, szultáni parancsra másfél évszázadon át kiindulópontja lett tenger magyar bánatnak és könnynek. Innen rajzottak ki fejedelmek vezetése alatt Isten ostromaiként a magyar földre, jobbadán Erdély romlására, ahol az ő gyűjtő-gatásai, rablásai és tömegmészárlásai riadózták jelezte valaha a „*Jön a tatár*” felkiáltás vészire.

Amikor II. *Rákóczi György* a lengyel mezőkön csatát és országot vesztett a lengyel koronáért való véres igyekezetében, ide a Krimbe hurcolta seregének maradványait a tatár. Itt írta *Kemény János*, a későbbi erdélyi fejedelem siralmas visszaemlékezéseit keserves rabságára.

Lassan-lassan azonban a krimi tátrók is megjuhászodtak. Amikor a XVIII. század derekán XIV. Lajos francia király híres külügyminisztere: *Choiseul* herceg a bakcsiszeráji tatár udvarhoz küldte francia miniszter rezidensül nyitrai *Tóth Ferenc* bárót, a fiatal francia huszártisztet, aki később a Dardanellák megerősítésével és a Szezi-csatorna eszméjének fel-

elevenítésével írta be nevét az emberiség halhatatlanjai közé. már letelepedett tatárságra akadt itten amelynek csak hadserege őrizett meg valamit a régi tatár mentalitásból. E vitéz had felhasználásával sikerült neki az első orosz-török háborút ki-robantania, amely valósággal kiinduló pontja lett a keleti-kérdés legérdekesebb fejleményeinek. E hadjárat ott zajlott le, ahol ma vitéz honvédeink diadalmasan üzik maguk előtt a megvert ellenséget.

A *Ghirej* család egyik tagja dúsgazdag nábob, 1911-ben járt Budapesten. Hangoztatta, hogy a krimi társaság körében elevenen él a magyar hadmenetek emléke s ekkor tudtuk meg tőle, hogy családjának híres fegyvergyűjteményében őrzik a mohi-csata magyar ereklyéit. Nehéz lenne ma megállítani, hogy napjaink félelmes viharában hová is lettek azok.

A magyarság legendás bölcsővidékének: a *Maotisz-tó* vidékének minden időkből érdekes magyar kapcsolatairól tudunk.

Tukoly Sámuel, Nagy Péter cár magyar tengerész-tisztje, a XVIII. század elején még két magyar falura bukkant a Krimben. Alighanem Erdélyből elhurcolt foglyok leszármazottai éltek bennük.

A krimi-hábaru napjaiban látott

azután ismét magyarokat a ragymúltú vidék. *Veress Sándornak* a szabadságharc utáni magyar Keleti emigráció kitűnő történetírójának Emlékiratai hagyták ránk a török győzelméért aggódó hontalan magyarok küzdelmes életének emléket a napokból. Ritkán írtak ilyen érdekes emlékiratokat!

A világháború nagy napjaiban hadifoglyosorban a Krimi-tatárok késői leszármazottjai is elkerültek a magyar fogolytáborokba. 1916-ban, amikor Budapesten parancsnoka voltam egy hadifogoly osztagnak, a mai Állat és Tenyésztés akkor felépült első épületeiben rendeztük be nekik a tömegszállást. Amikor megismerkedtem velük, nem hittem a szememnek és fülemnek. Erdély hajdanvaló ostromából jámbor, muzulmán földművesek lettek, akik valószínűleg kezes bányások módjára viselkedtek nálunk. Valami melankólikus ősi bánat járta át egész lényüket s csak akkor villant fel szemükben valami az ősi tűzből, ha kilátogatott hozzájuk derék honfitársuk *Bekir Szidki*, aki az Eötvös kollégiumban tanult és a tatár-magyar kapcsolatok történetírójának indult a napokban. A nagy sorsviharban neki is nyoma veszett. Ki tudja mi lett a magyarságnak a szívvel-lélekkel igaz tatár barátjából?

P. E.

Baross Szövetség Ravata

Kereskedőket és iparosokat képző tanfolyamok nyílnak a Baross Szövetségben

A Baross Szövetséghez a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter átiratot intézett, amelyben az erdélyi magyar kereskedők és iparosok részére az új magyar kereskedelmi igazgatásra történő átlérés céljából tanfolyamok rendezését engedélyezte.

A Baross Szövetség nagyváradi székházában (Rákóczi-ut 12. szám III. em.), a közeli hetekben meginduló képző-tanfolyamok tárgyköre kiterjed

a kereskedelmi, közigazgatási, társadalombiztosítási, adóügyi, versenytörvényi, könyvelési és áruügyi ismeretekre. A tandíj a Baross-tagoknak és más keresztyén egyéneknek igen kedvezményes, személyenként 1, azaz egy pengő lesz. A Baross Szövetség felkéri összes tagjait, hogy az ismeretterjesztő, igen fontos tanfolyamokra mielőbb jelentkezzenek beiratkozás végett. Bővebb felvilágosítást a jelentkezéskor kaphatnak.

Madarassy Gyula ipariskolai igazgató előadása elé

Hogy kicsoda *Madarassy Gyula*, azt csak az tudja, aki közelében él és vele együtt dolgozik. Egy bizonyos Irányító és látóképességgel rendelkezik. Egyenes gondolkodásával és akaratának cselekvőképességével, a problémákat mindig úgy látja, ahogy vannak és úgy oldja meg, ahogy meg kell oldani. Nem inog meg és nem kerülgeti a célt, hanem egyenesen neki vág amint azt a folyó hó 9-én d. u. 5 órakor a Baross Szövetség székházában (Rákóczi-ut 12. III. em. Lifthaszárnál) tartandó előadásának címe: „*Nézzünk szembe*” is elárulja. Korunk legégetőbb problémájának fejtegetésével fog foglalkozni. Minél

az ipari és kereskedelmi élet alapos ismerője a mai helyzet követelményeivel foglalkozik és azokkal az akadályokkal néz szembe és mondja meg miként lehet azokat elhárítani, amelyek a mai iparos- és kereskedőtársadalmat érdeklik, életlehetőségének, jobb megélhetésének kialakításában.

Nem lehet közömbösen csak tudomásul venni, hogy folyó hó 9-én a Baross Szövetség székházában előadás lesz. Esemény ez, amelyre minden Baross-tagnak el kell mennie, hogy többet lássunk, többet tapasztaljunk és tanuljunk *Madarassy Gyula* ipariskolai igazgatótól, aki igaz és jó mester a maga szakmájában és

amellett, népének és fajtájának fáradhatatlan munkása.

Szeretettel kérünk és várunk minden Baross-tagot, sőt azon keresztyén testvéreinket is, akik ma még talán nem tagjai a Baross Szövetségnek, ennek a tanulságos felolvasásnak a meghallgatására. Az Elnökség.

Elfogatta a képviselőházi bizottság a külügyi tárca költségvetését

A MTI jelenti: A képviselőház egyesített bizottsága csütörtökön délelőtt 10 órakor *Szabó Gusztáv* elnöklésével tartott ülésén letárgyalta a külügyi tárca költségvetését. Az ülés fél egy órakor ért véget. Azután a pénzügyi bizottság áttért a miniszterelnökségi és kisebb tárcák költségvetésének tárgyalására.

Kiket avattak vitézeké Nagyváradon

Nagyvárad. Saját tud. Jelentettük, hogy hatvanöt új vitézt avattak fel tegnap a Frontharcosok Székházának nagytermében.

Az újonnan fölvavatott vitézek névsora a következő: *Albert János* Bihar, *Baranyi Sándor* Székelyhíd, *Balogh Lajos* Jákóhodos, *Balogh Imre* Paptamási, *Biró István* Ópalota, *Bereczky Sándor* Nagyszalonta, *Csáki Károly* Biharpuspöki, *Cser Lajos* Nagyvárad, *Debreczeni Imre* Biharpuspöki, *Dalányi Sándor* Biharvidékszög, *Dienes József* Paptamási, *Fodor László* Biharvidékszög, *Fényes Imre* Bihar, *Füzési Sándor* Nagyvárad, *Fodor Imre* Szentjobb, *Farkas István* Hajdúbabos, *Gönczi Sándor* Biharpuspöki, *Godza Mihály* Bályok, *Gali Sándor* Hajdúbabos, *Harangi Gyula* Tepe, *Helmecki Dezső* Berettyószéplak, *Helmecki Bálint* Berettyószéplak, *Hajdú István* Monostorpályi, *Halász Imre* Biharpuspöki, *Jenci József* Biharvidékszög, *Kiss István* Vedresábrány, *Kulcsár László* Élesd, *Kiss Sándor* Biharvidékszög, *Király Miklós* Bors, *Kerecsi Gyula* Nagykereki, *Kovács István* Hosszúpályi, *Kolozsvári Bálint* Komádi, *Lovass Zsigmond* Nyüved, *Molnár Lajos* Bihar, *Nyíri József* Biharvidékszög, *Németh Lajos* Bihar, *Nagy Sándor* Biharvidékszög, *Pázmán Gyula* Nagyvárad, *Rácz Sándor* Kisszántó, *Szentnyíri Miklós* Ujpalota, *Székely József* Biharvidékszög, *Szegedi István* Szilágyi Károly hegyközség, *Szabó Sándor* Lajos Biharpuspöki, *Szabó Sándor* Nagyvárad, *Szél Mihály* Nagyszalonta, *P. Szilágyi József* Kiskereki, *Topa Benjámín* Biharugra, *Ujvári Imre* Hegyközkovácsi, *Uri Imre* Bályok, *Varga János* Nagyvárad, *Vass László* Nagyszalonta, *Vass Sándor* Apátkeresztúr, *Zetényi Károly* Nagyszalonta, *Zboray Imre*, *Bencez Ferenc*, *Ábrahám György*, *Högye Márton*, *Csó Béla*, *Kiss Károly*, *Lévay Zoltán*, *Szöke Sándor*, *Szabó Sándor* és *Beke József* Nagyvárad.

Hirdessen a Magyar Lapok

Széchenyi-tér
1. sz. alá
helyeztem át
kötött-rövidáru üzletemet
London Józsa

Szociális lelkiületet közéletünkbe!

— Gondolatok dr. Esztergár Lajos előadásáról —

E sorok írója a „Magyar Lapok” hasábjain sokszor — talán nagyon is gyakran — és sokféle vonatkozásban hangoztatta már, hogy a két évtizedes megszállás miatt elmaradtunk, esztünk a csonkaországi magyarság szellemi átalakulásától és ennek az elmaradottságnak kiáltó hiányai, káros következményei különösen a szociális gondolkodás és a szociális tett mezején érezhető. Nem azzal akarunk most foglalkozni, hogy ki, vagy mi hibás ezért. Ez a számbavétel és le mérés úgy is meglőrtént éppen azáltal, hogy a visszatért részek magyar sága vezetőinek egyrésze szinte parancsszóra felsorakozott a csonkaországi liberálisizmus és kulturálatlalság utolsó mohikánjai mellett s ezzel önként felreállított a fejlődés gyorsított tempójú útjától. Aki még megmaradt, az természetesen megnyilvánuló általános ellenszenv és állandó felháborodás közepette volt érdemeinek fitogtatásával és hangoztatásával hirdeti jogát a magyar jövő alakításában. Pedig ma már nyilvánvaló: jó magyarságot, jövőbe építő önálló hazafiságot szociális lelkiület nélkül elképzelni, vallani és élni lehetetlen. Az ünneplés éve lejárt. A különállás és külön elbánás leghalványabb árnyalata sem engedhető meg semmi féle „szellemiség és lelkiület” címén sem. A visszatért magyarságnak az élet minden vonalán bele kell kapcsolódnia szervesen az egész nemzet életébe.

Reméljük, mindenki elismeri, hogy az elszakítottság minden téren hátrányt jelentett. Ami a megszállás nyomorúságából mégis kitermelődött: saját benső erőforrásaink feltárása, az egymásratalálás — mindezt eszméi téren és a tettek mezején a csonkaország magyarsága is megtette és megleszi talán sokkal jobban, mint azt hisszük. Miért kellett hát hangoztatni sokszor olyan élesen és bántóan a különállást? Sajnos, meg kell állapítanunk, hogy a különállás bizonyos árnyalatának fenntartásával, a kialakult külön sajátos szellemiség és lelkiület hangoztatásával éppen azok a régi időkbeli itt maradt ómagyarok akartak maguknak pozíciók kivívásához szükséges alapot teremteni, akik a magyar életet egyéni, családi, cimborasági, urambátyámi érdekek és érdekösszegek vadászterületének tekintették. Akik azt gondolták, hogy a köz boldog lesz, ha hordozhatják és tarthatják őket.

Az egységes, egész magyar nemzeti élet vérkeringésébe való bekapcsolódás főképpen a szociális gondolkodás és a szociális tevékenység terén látszik ma sürgősen megvalósítandónak. Aki figyelemmel kísérte ezekben a napokban dr. Esztergár Lajos pécsi polgármester városunkban tett látogatását, aki meghallgatta előadását, akinek volt alkalma eszmecsereit folytatni a szociális lelkiület egyik legnagyobb magyar képviselőjével, annak nem kell bizonyítanunk ezt az állítást. Sokan meghallgatták szerda délutáni előadását és sokan mondták eleinte valamilyen csatódástételevel: mi volt ebben az előadásban rendkívüli, érdekes, izgalom, élményszerű? Sokan várták, hogy felfedi előttünk a sokat hallott csodát: hogyan változtatta át a munkanélküliség, a proletársors, a szociáldemokrácia, a szabaközművesség és zsidó előjogok vá-

rosát a szociális igazságokon felépülő új magyar élet élén járó városdó?

A titok nyitja pedig ott bujkált a hideg, föltényes logikával és szaktudással felépített előadás sorai és szavai között, megcsillant dr. Esztergár Lajos szemében, amikor beszélt, megremegett a hangjában, megnyilvánult szerény, minden mozdulatával nyíltságot és őszinteséget sugárzó egyéniségében.

Ez a titok: az ő szociális lelkiülete. Ez a titok pedig — hála Istennek — az új magyar életben már tömegjelenség. Ettől a titoktól maradtunk el két évtizedes elszakítottságunk átkaként. Ennek a titoknak bennünk való hiánya azoknak hibája, akik a szociális gondolkodás fejlődését nálunk liberális, demokrata és kulturálatlalsági alapon mint a szélsőségek (csak a jobboldalt tartották annak!) és idegen hatások jelentkezését egység, ősiség, vallásosság (!) címén állandóan üldözték és elfojtották.

Dr. Esztergár Lajos a katolikus papnöveldé növendékeivel folytatott megbeszélése alkalmával felhozott kérdések keretében a nemzeti jóvedelem szétosztásánál feltétlenül szem előtt tartandó elveket és igazságokkal kapcsolatban világított rá szépen erre a titokra, erre a csodát művelni tudó törvényre. A nemzeti jóvedelem igazságos elosztását csak a szociális lelkiület biztosítja. Ez mérsékli és fékezi meg az emberi gyarlóságok leghítvá-

nyabotkát: az önzést. Mert igaz, hogy vannak törvényesen létesített intézményeink (Országos Családvédelmi Alap, Zöldkereszt, stb.), amelyek méltányos részt juttatnak azoknak, akiket egyébként félretaszít az önzők kapzsisága és lelketlensége, de azt nem tudjuk megakadályozni, hogy sokan túlságosan nagy részt kanyarítsanak ki a nemzeti jóvedelemből.

Itt van például a szegény érszalacsi szellérszenny esete, aki egyszerre három egészséges gyermeket ajándékozott a nemzetnek. Lajnos csütörtöki száma részletesen beszámolt arról, hogy otthon sem házik, sem földjük, sem biztos keresetük nincsen és már három meglevő gyermek fogadja az újabb három kistestvérrel. Viszonyt ismerünk mindnyájan olyanokat, akik törvényes, de szemérmellen könyöklések útján, bizonyos véli érdemek hangoztatásával, a szociális lelkiület legesüfösabb megtagadásával kanyarítanak ki maguknak a nemzeti jóvedelemből aránytalanul nagy részt.

Az első esetben feltétlenül várható a Nép- és Családvédelmi Alap támogatása. A halgyermekes érszalacsi szellérszaladót ugyanis a megélhetést biztosító rész megilleti a nemzet jóvedelméből. A másik esetben nincs törvényes védelem. Csak a szociális lelkiüsméretre vagyunk utalva. Annak kellene megszólaltatnia és megfékeznie az önző kapzsiságot. Mert amikor egy valaki túlnagy részt ka-

nyarít ki magának, sokan elesnek a réájuk eső résztől. Egyénileg bűn, a nemzet szempontjából a közösség életét sorvasztó, zavaró, megbénító hiba.

Igy jelentkezik az élet véresen komoly valóságában a szociális lelkiület szükségessége. Így értjük meg csak azt, hogy Pécs város polgármesterének szakszerű józan és hideg számításával felépített teréből, rendszeréből, a közigazgatás hatalmas gépezetének bonyolult útjain keresztül is a sikeres szociális művek egész sorozata születhetett meg. Mert az egésznek a spírítus motora a szociális lelkiület, a szociális lelkiüsméretlen keresztül irányító, ítélő, sürgető szociális igazság. S mivel hogy az igazságok nem ellenkeznek egymással, hanem kiegészítik és igazolják egymást, dr. Esztergár Lajos művében az is bebizonyított, hogy ami szociális vonatkozásban jó, az üzleti szempontból is keres, esztétikai szempontból szép, egyéni vonalon hasznos, a közösség számára bevált volt.

Tudjuk azt is, hogy Pécs nem áll egyedül a szociális igazságok megvalósításában. Nem járunk messze a valóságtól, ha megállapítjuk, hogy a csonkaországban a szociális lelkiület nem szórványos társadalmi jelenség, hanem közszellem, irányító és alkotó eszme. Ezért kell nekünk bekapcsolódnunk sürgősen a magyar élet szociális vonatkozásainak életütemében. Ezért kell pótolnunk minél hamarabb két évtized hiányait. Ezért kell félreállatnia mindenkinék, akinek megosztosodott liberális életszemlélete és erkölcsi feljogásának beidegződött ferdesége nem tud kibékülni a szociális lelkiület követelményeivel.

POLYAK ISTVÁN

Roosevelt vád alá helyezését követelték a Fehér Ház előtt tüntető amerikai asszonyok

Litvinovot nevezték ki a Szovjetunió washingtoni nagykövetévé

Egy milliárd dollár kamatmentes kölcsönt engedélyezett Roosevelt a Szovjetunió számára

Newyorkból jelentik: (OFI) Amerikai rádiójelentés szerint Litvinovot, a Szovjetunió washingtoni nagykövetévé nevezték ki. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Híltékes német részről közlik, hogy Hull rendeletére közzétették a jegyzékváltást, amely az Egyesült Államok külügyminisztériuma és a washingtoni német ügyvivő közt folyt a Robin Moore amerikai gőzös miatt Németországgal szemben támasztott amerikai kártérítési igény tárgyában. Az a közzététel bizonyos mértékben elébe

vágott a Wilhelmstrasse ide vonatkozó megállapításainak. Ilyen körülmények közt a német külügyi hivatal tájékoztatója azt ajánlotta az ez iránt a kérdés iránt érdeklődő sajtótudósítónak, hogy figyelmesen olvassák el Rooseveltnek a Robin Moore tárgyában a kongresszushoz intézett üzenetét, valamint az említett jegyzékváltást. Ezekből világosan láthatóvá és teljesen érthetővé válik a német ügyvivő álláspontja, aki megtagadta az Egyesült Államok követelésének kormányához való továbbítását. —

alkirály korában gyűjtőtáborba záratott 409.000 hindut. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) Az Associated Press szerint a Fehér Ház előtt az asszonyok ilyen felirású táblákkal tüntettek:

Helyezzék Rooseveltet vád alá! Kergessék el az angolokat Washingtonból! (MTI)

HADÜZENETET JAVASOLT FISH KÉPVISELŐ A KONGRESSZUSBAN

Newyorkból jelentik: (NTI) Fish elszigetelődéspárti képviselő a kongresszusban javasolta Amerika hadüzenetét. Fish már régebben bejelentette, hogy ilyenértelmű javaslattal fog előállani, mert meggyőződése, hogy azt a tulnyomó többség elveti. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI)

Roosevelt úgy alkalmazza a semlegességi törvényt, hogy az egész világ minden részen hatalmi politikát ühessen — jelentette ki Wheeler szenátor a szenátusban. (MTI)

Newyorkból jelentik: (NTI) Az egyik északamerikai hírszolgálati iroda jelenté Denverből, hogy Duncan ezredes megtiltotta az alája tartozó 11.000 katonának, hogy az America Fisch bizottság gyűlésén résztvegyenek, vagy maguknál tartsák a bizottság rőpirait. Ugyancsak tilos olyan templomokba

„Kergessék el az angolokat Washingtonból”

Washingtonból jelentik: (NTI) A külügyi hivatal bejelentette, hogy Roosevelt a bérlet és kölcsöntörvény alapján egymilliárd dollár hitelt engedélyezett a Szovjetnek. Sztalin ezt őszinte hálával elfogadta. A kölcsön kamatmentes és a háború befejezése utáni öt éven belül nem kell visszafizetni. (MTI)

Newyorkból jelentik: (Stefani) Halifaxot Clevelandban ép oly heves ellenséges tüntetéssel fogadták mint Detroitban. A repülésig alig tudott

számára utat nyitni a városbába előtt, amikor fel akarta keresni a polgármestert. A tömeg, amelynek jelentős része az amerikai anyák szövetségének tagjaiból került ki táblákat hordozott körül angol és Fehérház ellenes feliratokkal. Egyesek azokat kárhoztatták, akik hajlandók megszorítani Stalin véres kezét. Más feliratok a függetlenségi harcra emlékeztettek, amelyet Amerika Anglia ellen vívott. Voltak feliratok, amelyet Halifaxot személyében támadtak amiatt, hogy

Belvárosi mozgóban

A nagymama

Csiky Gergely ragyogó vigjátéka.
Szörényi Éva, Perényi L., Rózsahegyi,
Pethes, Peéry Piri.

Telf. 13-51. Korona Filmszínház Kossuth u. 1
MA MA

3 csengő

Tolnay Klári, Jávor Pál, Turay, Mály,
nagyserű bűnügyi vigjátéka.

Apolló Filmszínházban

Herczeg Ferenc közismert regényének filmváltozata

Gyurkovics fiuk

Főszerepben: Turay Ida, Szilassy, Rajnai
és a többi legjobb magyar színészek.

fárni, ahol a lelkesek az „igazi ame-
rikánizmus” ellen prédikálnak. (MTI)

**ROOSEVELT ISMET „MEGNYILAT-
KOZOTT”**

Newyorkból jelentik: (NTI.) Roose-
velt elnök a nemzetközi szakszerve-
zeti kongresszus záróülésén a követ-
kezőket jelentette ki: Amerika népe
volt az, amely korlátlan kötelezettsé-
get vállalt azért, hogy a világ ismét
szabad legyen. Ez ellen a kötelezett-
ség ellen nem foglalhatnak állást sem
egy személyek, sem egyes csoportok.
Az elnök ezután azt állította,
hogy Németország győzelme véget
vetne az amerikai munkások szabad
szakszervezeti szervezkedésének. Az
amerikai munkások tudják, hogy az
Egyesült Államoknak szállítani kell
Angliának, a Szovjetunióknak és Kíná-
nak, még pedig most mindjárt.
Roosevelt megismételte régi propa-
gandaszólását, hogy Németország a

Amit a híradók nem mutattak! A 12 napos balkáni hadjárat drámai
részletei

Hadjárat Jugoszlávia ellen

ma a CASINO-ban.

világ ura szeretne lenni. Kijelentette,
hogy Amerika válaszában áll és vagy
elfogadják a három szabványos na-
pot, hogy előállíthassák a szükséges
hadfelszerelési anyagot, vagy pedig
a vakok és elvakítottak magatartását
teszik magukévá, akik azt tartják,
hogy Németországgal lehet tárgyalni
és az Egyesült Államok hadfelszere-
lési termelése elegendő. Roosevelt
beszéde befejező részében nevek em-
lítése nélkül megtámadott bizonyos
amerikai szakszervezeti vezetőket
akiknek szemükre vetette, hogy egyé-
ni jólétüket elébe helyezik a köz jó-
létének és késleltetik az Egyesült Ál-
lamok hadfelszerelési termelését. —
(MTI.)

Egyesületet bizta meg. A cukor ára
kg-ként 1.10 pengő. Egy méhcsalád ré-
szére 1—7 kg. cukor igényelhető, az
egyesület által díjtalanul megküldött
megrendelőlapon.

Tekintettel arra, hogy a folyó évi
szükségletre kiutalt cukor már csak
decemberig osztható ki, az Erdélyré-
szi Méhész Egyesület felhívja az ér-
dekelt méhészeket, hogy az egész téli
cukor igénylésüket minél előbb szí-
veskedjenek megrendelni. Az E. M. E.
címe: Kolozsvár, Majális-utca 22.

**CSAK SZAKMABELI KERESKEDŐ
LEHET VASÁRI ARUS**

A vásári árusok ügyében nemrégiben
döntött a kereskedelmi miniszte-
rium. Eszerint azok a kereskedők,
akik eddig kizárólag vásárról-vásárra,
piacról-piacra és bucsuról-bucsura
járva, tehát állandóan más helyen
árusítottak, anélkül, hogy valahol is
nyílt árusítási üzletük lett volna, te-
vékenységüket nem gyakorolhatják.
Megmaradt árukészletüket kizárólag
iparjogosítvánnyal rendelkező szak-
mabeli kereskedőknek, vagy iparosok-
nak adhatják át, másnak nem. A ke-
reskedő, akit másnak hármít átad, a
jogtalan iparüzésre vonatkozó jogszá-
bályokban előírt megtorlás alá esik.

GAZDASÁGI ÉLET

A bérgépkocsi forgalom helyi korlátozása

A polgármesteri hivatal a következő
hirdetményt adta ki:

1. §.

Közterületen vagy telephelyen a
közönség rendelkezésére tartott gép-
erejű bérgépkocsiipar gyakorlására szol-
gáló gépjárművel hétköznapon este
22 óra és reggel 6 óra között, to-
vábbá vasárnapon és ünnepnapokon
(Gergely-naptár szerinti és nemzeti
ünnepnapokon) nem lehet fuvarozni.

Az első bekezdésben meghatározott
tilalom nem vonatkozik:

a) a hatósági rendelkezés alapján
történő fuvarozásra;

b) pályaudvarra vagy pályaudvar-
ról történő fuvarozásra;

c) orvosoknak beteglátogatás céljá-
ból történő fuvarozásra;

d) betegeknek vagy testi fogyatko-
zásban szenvedőknek fuvarozására;

e) az esküvői fuvarokra;

f) a temetési fuvarokra.

Pályaudvarra vagy pályaudvarról
csak az veheti igénybe a gépjármű
bérgépkocsi, aki elutazik, vagy érkezik.

Orvosok beteglátogatása címén nem-
csak a beteghez, hanem onnan vissza
is fuvarozhatók.

2. §.

Hétköznapon reggel 6 óra és este
22 óra között közterületen vagy te-
lephelyen a közönség rendelkezésére
tartott gépjármű bérgépkocsiipar gyakor-
lására szolgáló gépjárművel a helyi
forgalomban ugyanazt az utast egy-
folytában egy óránál tovább nem za-
bad fuvarozni.

Az első bekezdésben meghatározott
korlátozás nem vonatkozik:

a) a hatósági rendelkezés alapján
történő fuvarozásra;

b) az esküvői fuvarokra;

c) a temetési fuvarokra.

3. §.

Gépjármű bérgépkocsiipar gyakorlására
szolgáló gépjárművel csak az ipart ki-
adó hatóság székhelyétől 100 km su-
garú területen szabad fuvarozni.

4. §.

Amenyiben a csetekmény súlyo-
sabb büntetőrendelkezés alá nem
esik, kihágást követ el és tizenöt
napig terjedhető elzárással és pénz-
büntetéssel kell büntetni.

Nagyvárad, 1941 november hó 5.

Dr Varga László s. k.
tanácsnok.

Kedvezményes áru cukor a méhészeknek

Az Erdélyrészi Méhész Egyesület
kérésére az iparügyi és földművelés-
ügyi miniszterium nagyobb mennyisé-
gű 4 százalékos homokkal kevert méh-
etető kristálycukor kiosztását engedé-
lyezte. Az idei rossz időjárás miatt a
méhek nem tudták begyűjteni a szük-
ségletüket és emiatt a méhek pusztu-

lásnak vannak kitéve. A méháló-
mány pusztulása jelentős nemzetgaz-
dasági kárt okozna és megmentésük-
re más mód most már nincs, mint a
méhcsaládoknak cukorral való ete-
tése.

Erdélyben a cukor elosztásával a
miniszterium az Erdélyrészi Méhész

Tilos a tejszin forgalmi előállítás

Nagyvárad thj. város polgármesteri
hivatala, a város főispánjának, mint
a közellátási kormánybiztosnak ren-
delkezése alapján és a m. kir. minisz-
térium 1000/1941 M. E. számú ren-
delete, továbbá az 5860/1940 M. E.
számú rendelet alapján tudomására
hozta az összes vendéglő, cukrászda
és más hasonló vendéglátó inarizem
tulajdonosainak, hogy tejből vagy

tejtermékből tejszín, illetve tejszín-
habpótló anyagot forgalombahozatal
céljára előállítani, vagy ilyen pót-
anyagot forgalomba hozni tilos.

A fenti rendelkezés ellen vétők ki-
hágást követnek el és 6 hónapig ter-
jedhető elzárással büntethetők.

Nagyvárad, 1941 november 6.

Dr Soós István s. k.
polgármester.

Minél előbb be kell fejezni az őszi gazda- sági munkálatokat

Budapest, MTI jelenti: Báró Bánffy
Dániel földművelésügyi miniszter a
sajton keresztül felhívást intéz a gaz-
dákhoz, hogy az őszi vetési munká-
kat a legnagyobb erővel folytassák és
fejezzék be, még mielőtt az időjárás

meg nem akadályozza. Az ország ke-
nyér-gabona szükségletét a jövőben is
feltétlenül biztosítani kell, ezért köte-
lessége minden gazdának, hogy az őszi
vetést rendszeresen, kellő időben elvé-
gezze.

SZÍNHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **A Limonádé ezredes**, a békeidők
mulatságos, bájos katonai operettjét
ujítja fel a színház. Pénteken, szom-
baton és vasárnap este van műsorra
tűzve egyelőre a Limonádé ezredes,
melynek főszerepeit Jurik julesi, Kol-
tay Aranka, Bartók Julia, Dolly Fe-
renc, Ross, Solymossy, Barsy, Bakos
és Berengh Béla játsszák. Rédei Kató,
az ujonnan szerződöttetett naiva is eb-
ben a darabban fog bemutatkozni. —
Dolly Ferenc rendezi a darabot.

— **2000 pengős férfi olcsó helyárral**
van műsoron szombaton délután Moóry
Lucyval, Sármasnyval, Rossal a fősze-
repekben.

— **Vasárnap délután olcsó helyárral**
a Piros bugyelláris megy.

— **Hétfőn este** az Iskolánkivüli Nép-
művelődési Bizottság rendezésében a
Cigányzenelem van műsoron.

— **Kedden és csütörtökön** a Négy
asszonyt szeretek megy, mindkét elő-
adás olcsó helyáru lesz.

— **Bukaresti kaland** a jövő hét vé-
gén van műsoron.

— **Második féldió.** Bodola György öt-

iete nyoman Sármasny Miklós írta ez
a mulatságos football vigjátékot, mely
egész biztosan a szezon kiemelkedő
nagy sikere lesz. NAC indulót írtak a
második féldióra, mely rövidesen az
ország legnépszerűbb és kedveltebb
slágere lesz. A NAC indulót a bemuta-
tón a NAC egész csapata éneklő a
színpadon. November 19-én lesz a be-
mutatója a Második féldiónek, melyre
máris lázasan készül a társulat. A mű-
teremben gyönyörű díszletek készül-
nek az eredeti bemutatóra. Máris igen
sokan jelentették be részvételüket az
ország minden részéből a bemutatóra.
Nemcsak minden csapat képviseltet-
ni akarja magát, hanem a fővárosi és
vidéki lapok, — főleg sportrovatok
vezetői várják izgatottan a nagy na-
pot.

HETI MŰSOR:

Pénteken este: **Limonádé ezredes**
(Repriz.)

Szombaton d. u.: **2000 pengős férfi** —
Este: **Limonádé ezredes.**

Vasárnap délután: **Piros bugyelláris.**
— Este: **Limonádé ezredes.**

X.
és
N
n d
sere
egy
célj
han
mik
egye
letve
rom
zik,
szere
c z e
dele
jék
A
műv
Hiva
belz
hasz
megk
E re
az ec
kell
lyeke
uj E
15 en
háron
pén E
pirlap
kocsij
nak n
lönhö
noven
a ren
HA
GYÉS
jelent
vegyé
nás t
lomét
tudják
Eddig
tet tal
LÁN
AMEE
GEP.
Csütő
amerik
génysé
tét ves
Féle
be Na
várad.
napon
ria ell
tósági
mán-ut
egészsé
kijelöl
gyerm
akik i
gyerm
a kert
hány r
a gyer
alkalm
oltásról
Uj üz
Meg

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy órára 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Három mikrofont és hangszórót szerelnek fel a Székesegyházban

Nagyvárad. Saját tudósítás. *Molnár János* kanonok kezdeményezésére és irányítása mellett a Székesegyházban, a jobb hanghatás elérése céljából három mikrofont és három hangszórót szerelnek fel és pedig: a mikrofonok közül egyet a főoltárhoz, egyet-egyét pedig a Szent László, illetve a Szent László-oltárhoz. A három hangszórót a szőcsék fölé helyezik, három különböző irányban. A szerelési munkát — melyet *Herceghegyi budapesti cég* végez — ma délelőtt kezdték meg s délután tartják meg a hangpróbát.

A használatra engedélyezett gépjárművek megkülönböztető jelzése. A Hivatalos Lap legújabb száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely a használatra engedélyezett gépjárművek megkülönböztető jelzésére vonatkozik. E rendelet szerint hatályukat veszítik, az eddigi jelzése és az új jelzéseket kell a gépkocsikon alkalmazni, amelyeket a rendőrségek adnak ki. Az új E jelzése fehérpapírra nyomtatott, 15 cm oldalhosszú, 1 cm széles háromszögű, sötétkék szegélyű, a közepén kék színnel nyomott E betűs papírlap. A közkereseti társaságok gépkocsijelzése pirosszínű papírra vannak nyomva. Az érdekelték a megkülönböztető jelzések átserelése végett november 25-ig kötelesek jelentkezni a rendőrségeknek.

**HATALMAS ROBBANÁS EGY VE-
 GYÉSZETI GYÁRBAN.** Newyorkból jelenti a NTL: Virginia állam egyik vegyészeti gyárában hatalmas robbanás történt, amelynek hatását több kilométeres körzetben megéreztek. Nem tudják hány ember esett áldozatul. Eddig egy halottat és néhány sebesültet találtak. (MTI)

LÁNGOLVA ZUHANT LE EGY AMERIKAI BOMBAVETŐ REPÜLŐGÉP. Newyorkból jelenti a NTL. Csütörtökön lángolva lezuhant egy amerikai bombavető repülőgép. Legénységének legalább négy tagja életét veszítette. (MTI)

Félezernél több gyermeket oltottak be Nagyváradon diftéria ellen. Nagyvárad. Saját tud. Csütörtökön egész napon át tartott a kisgyermek diftéria ellen történő beoltása, melyet hatósági rendelkezésre a Mikszáth Kálmán-utcai óvoda és a Rulikovszky-uti egészségház helyiségében végeztek el a kijelölt orvosok. Több mint félezer gyermeket oltottak be s azok a szülők, akik igazolt esetben nem vihették a gyermekeiket oltásra, mint értesülünk, a kerületi orvosokhoz elvihetik néhány napon belül a gyermekeiket. Ha a gyermek a mostani hatósági oltás alkalmával indokoltan elmaradt az oltásról, a jövő évben fogják beoltani.

Körorvosi kinevezés. A Hivatalos Lap közli, hogy a belügyminiszter dr. Mesznyik Elemér nagyváradai orvost a kémeri egészségügyi körbe körorvossá kinevezte.

Nagy kémkedési per tetteseit ítelték halálra Algirban. Vichyből jelentik: (B. T.) Az algiri katonai bíróság halálra ítelt egy orosz, aki március elején kémkedett, és rajtacsípték. Egy másik kémperben a bíróság négy belga, két francia, három lengyel és egy algiri állampolgárt ítelt el. Egy vadlótta halálra, a többi hosszabb szabadságvesztésre ítelték.

Amundsen él? Rómából jelentik: (MTI) A Popolo di Roma stockholmi jelentése szerint Norvégiában futótűzként terjedt el a hír, hogy Amundsen a hirneves sarkkutató, aki Nobile sarki expedíciójának segítségére sietve, eltűnt, állítólag még életben van — és a fort-byi eszkimók között él. A hírt egy sarki utazó hozta magával, aki az eszkimók között találkozott az ott remeteéletet élő Amundsennek. A titokzatos remete nem engedte magát lefényképezni és csak szűkszavuan válaszolt a feltett kérdésekre. Az olasz lap hozzáteszi, hogy egyelőre nem lehet tudni, vajjon valóságról vagy tévedésről van szó. (MTI)

Őszi sör

igyon!!!!

Melegít, megnyugtat, táplál!!!
**A Dreher Haggemacher
 Nagyvárad Sörgyár R. T.
 gyártmánya.**
Kérjük mindenütt!!!!

**„ÚJ MAGYARORSZÁG” CÍM-
 MEL ÚJ FOLYÓIRAT INDULT
 BULGÁRIÁBAN.** Szófiából jelentik: A bolgár fővárosban gazdag kiállítású új folyóirat indult meg „Új Magyarország” címmel. A folyóirat a magyar-bolgár barátság époszájának és Magyarország ismeretelésének szenteli hasábjait. (MTI)

**Újból szabályozták a kávé és tea el-
 adási árát.** Budapest, a MTI jelenti: Az árelenőrzés országos kormánybiztosa újra szabályozta a kávé és tea eladási árához felszámítható bruttó haszon kulcsát. A rendelet a Budapesti Közlöny pénteki számában jelent meg.

Megérkezett a németországi munkások pénzküldeménye Nagy- váradra

Nagyvárad. Saját tud. Mint megbízható forrásból értesülünk, a Németországban dolgozó nagyváradai munkások pénzküldeménye megérkezett és egyes érdekelték már kézhez is kapták a szeptemberi átutalást, valamint az ottani gyárak által folyósított családi pótlékot. Az át-

**Halálra égette magát kendertilolás
 közben.** Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délután 12 órakor telefonon jelentették az ügyészségnek, hogy a zsidókórházban meghalt egy mezőszalasi asszony, akit oda súlyos égési sebekkel szállítottak be. Az ügyészség egy csendőri jelentés alapján megállapította, hogy Márki Jánosné mezőszalasi asszony a zsidókórház halottja. Márkiné kendertilolás közben szenvedett súlyos égési sebeket, amelyek halálát okozták.

Franciaországban rendelettel szabályozták a zsidó vagyonok átruházását. Vichyből jelentik: (OFI) A hivatalos lap csütörtöki száma rendeletet közöl, amelynek értelmében a zsidók javára történő minden vagyonátruházás csak úgy érvényes, ha az illetékes tartományi prefektus előzően hozzájárulását adta. (MTI)

Adományok. Nyikos Ilona részére N. N. Szent Antal nevében 1 pengőft küldött. Rendeltetési helyére juttatjuk.

**ŐSZI SÖR ivása élvezetet, erőt és
 egészséget jelent!!!
 Dreher Haggemacher különlegessége!**

A nagyváradai Kereskedelmi Leányiskola növendékei szerkesztőségükben — és nyomdájukban. Nagyvárad. Saját tud. Pénteken délelőtt kedves, bájos vendégek érkeztek a Magyar Lapok szerkesztőségébe, illetve nyomdájába. A nagyváradai Kereskedelmi Leányiskola növendékei látogattak meg szerkesztőségünket és nyomdánkat, tanáraik vezetése alatt és mindent megtekintettek, szakszerű magyarázatokat kapva a nyomdagépek, szedőgépek, betűfajták és a lapelőállítás különböző technikai fogásairól. Nagy érdeklődéssel szemléltek a fiatal leányok a rotációs gépet, mint az Erdélyi Néplap friss számaát ontotta, s a fűrge szedőgépet, amelyeken a Magyar Lapok pénteki számaának lapanyagát szedték. Mindent gondosan feljegyezték, még azt is, hogy mikor és hol készítették rotációs gépünket. Kipirult arccal, tanulságokkal gazdagodva távoztak lapvállalatunktól, ahol bepillanthattak a leendő ipari és kereskedelmi vállalkozók: az új magya élet fiatal hajtásai az egyik legfontosabb ipari üzem, a lapvállalat titkaiba.

Mussolini könyvet irt a fiáról. Rómából jelentik: (MTI) A napokban jelenik meg Milánóban Mussolini legújabb könyve, melyet fia emlékének szentel. Címe: Brunóval beszélgetek.

A nagyváradai nőegyletek megkezdik téli jótékony akcióikat

Nagyvárad. Saját tud. A *Loránffy Zsuzsanna Jótékony Egyesület* a téli nyomor enyhítése céljából nagyszabású téli programot állított össze. Ennek első állomása az a *műsoros teadélután* lesz, amelyet november 16-án d. u. 5 órai kezdettel rendeznek meg az Ujságíró Otthon különtermében. Ezt követi az a nagyméretű *karácsonyi vásár*, melyet az egyesület a *Nagyvárad Róm. Kath. Egyházközség Asszonycsoportjának Szent Mária Közösségével* együttesen rendez s amely december első napjaiban kezdődik. A Vásáron mindenki olcsón beszerezheti ajándékát gyermekek és felnőttek számára egyaránt.

A 16-iki teadélután nívós műsorát rövidesen összeállítja a vezetőség és nyilvánosságra hozza. A teadélután műsormegváltása és a felszolgálandó tea, süteménnyel együtt 1 pengő 50 fillér. A legkellemebb szórakozást ígérő, meleg, családias összejövetel melyet, mint hírlík, igen nagy érdeklődés előz meg, igen sikerültnek ígérkezik.

KÖZLIK A SPANYOL POLGÁRHÁBORUBAN MEGGYILKOLTAK NEVSORÁT. Madridból jelenti a NTL: A polgárháboru folyamán elkövetett vörös gyilkosságok megvizsgálására kiküldött kormánybiztosság közli a meggyilkoltak első listáját, amely negyezer áldozat nevét foglalja magában. Megállapították, hogy Paracellosban 1936-ban több mint 12 000 embert gyilkoltak le. (MTI)

FÖDRENGÉS PUSZTÍTOTT LUZON SZIGETÉN. Manillából jelenti a NTL: **A Fülöp-szigetek egyik szigetén Luzon déli részén heves földrengés pusztított. A pusztítás nagyságáról nincs még részletes jelentés, de számolnak azzal, hogy sok a halálos és a sebesül áldozata. Az anyagi kár rendkívül nagy.** (MTI)

A TIZ PENGŐNEL OLCSÓBB SZESZESITAL MENTESÜL. A FÉNYÜZÉSI ADÓ ALÓL. Budapest, a MTI jelenti: Mentésülnek a fényüzési forgalmi adó alól az olcsóbb palackozott égetett szeszesitalok. A kevésbé tehetőes fogyasztóközönség érdekében a pénzügyminiszter a fényüzési forgalmi adó alá eső borpárlatok, gyümölespálinkák, rum, likőr és egyéb égetett szeszesitalok fényüzési forgalmi adójának értékhatárát az eddigi literenkénti hét pengőről tíz pengőre emelte és ezzel a rendelkezéssel a palackozva literenként tíz pengőnél olcsóbb égetett szeszesitalok mentesülnek a 20 százalékos fényüzési forgalmi adó alól.

Sütőipari munkások értekezlete. A Nemzeti Munkaközpontban tömörült sütőipari munkások szakcsoportja f. hó 9-én, vasárnap délelőtt 9 órakor értekezletet tart a Munkásokotthonban, amelyre kérjük a bajtársakat, hogy teljes számban megjelenjen sziveskedjenek a N. M. K. sütőmunkások csoportja.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje a MAGYAR LAPOK-at.

Uj üzlet! Megnvelt Fekete Gézané Rákóczi-út 2. sz. alatt Régiségüzlete veszek, eladok butorokat, képeket, műtárgyakat, szőnyegeket.

RÁDIÓ

VASARNAP, NOVEMBER 9.

- 8.00 Szózat. Hanglemezek.
8.45 Hírek.
9.00 Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. Igét hirdeti Szent-Iványi Sándor lelkes. Dávid Ferenc emlékünnepe.
10.00 Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.
11.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után Varga László mondja.
12.15 Levente félóra. Megszólal Erdély leventefiúsága. A kolozsvári Piarista gimnázium leventéinek műsora. Közvetítés Kolozsvárról.
12.45 Vöröss Sári és Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Farkas Béla cigányzenekara.
13.00 A Bánk bán költője. Németh Antal dr. előadása.
12.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
14.00 Hangképek hazatérő vitéz honvédek fogadtatásáról. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
15.00 A Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata.
15.45 Szórakoztató zene.
16.40 Széchenyi és a nemzetiségi kérdés. Sipos Sándor dr. előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.20 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Lengyel József dr.
17.50 A Légierők Fúvózenekara.
18.20 Pethes Sándor és Dénes György vidám jelenete.
18.35 Tánclépek.
19.20 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A Kolozsvári Nemzeti Színház ünnepélyes megnyitása.
20.45 Sport- és löversenyeredmények.
21.40 Hírek.
22.10 A Kolozsvári Nemzeti Színház előadásának folytatása.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelveken.
23.25 Szalontűtős.
24.00 Hírek.

HÉTFŐ, NOVEMBER 10.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend — Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Petőfi ismeretlen verse. Rexa Dezső előadása.
10.45 Katona József Bánk bánja és Keeskemét. Irta Dunszt Jenő dr. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz. Harangszó.
12.10 Rádiózenekar.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Heinemann Sándor tánczenekara.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Székesfehérvári Tűzoltózenekar.
16.15 A napoleoni háborúk magyar hadimestersége. Markó Árpád nyugállományú ezredes hadtörténelmi előadása.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 A magyar leányleventeintézmény Zsigmondy Judit testnevelési főelőadó előadása.
17.30 Melles Béla zenekar.
17.50 A takarékos építés mai kérdései. Müller Pál dr. iparügyi miniszteri osztálytanácsos előadása.
18.30 Székely mivesterek. Hangképek Korondról. A közvetítést vezeti Csanády György. Hangfelvétel.
19.20 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 Dóry József magyar nótákat énekel. Kísér Farkas Jenő cigányzenekara.
20.00 A szeretet hullámhosszán. Üzenet a Magyar Vöröskereszt második honvéd kívánsághangversenyéről. Salacz Tibor előadása.
20.10 Bolgár hangverseny.
20.50 Mi bolgárok Budapesten. Konstantin Fortunoff bolgárnyelvű beszámolója. Hangfelvétel.
21.40 Hírek.

- 22.10 Szórakoztató hanglemezek.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelveken.
23.30 Kalmár Tibor tánczenekara.
24.00 Hírek.

KEDD, NOVEMBER 11.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek — Közlemények — Étrend — Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.20 Régi pesti alakok: Bernát Gazsi, a tréfaester. Felolvasás.
10.45 Divattudósítás. Felolvasás.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00 Fohász. Himnusz. Harangszó.
12.15 A kassai rádió műsorából: Gróf Teleki Pál kassai emléktáblájának leleplezése. Emlékbeszédet mond Pohl Sándor dr. polgármester.
12.40 Hírek.
12.50 Horváth Rezső cigányzenekara.
13.20 Időjelzés, vizállásjelentés.
13.30 Országos Postászenekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, éle-

- miszerárak.
15.20 Sohár Vilma zongorázik.
15.40 Mit főzzünk? Háziasszonyok beszélgetnek.
12.55 Szentmihályi Tibor énekel, zongorakísérettel.
16.15 Bábshírház.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Szórakoztató zene.
18.05 Magyar költők szépprózája.
18.35 Zalánffy Aladár orgonál az óbudai evangélikus templomból.
19.20 Hírek magyar, német és román nyelven.
19.20 A nyolcas akadály. Illés Endre elbeszélése.
19.40 Zitta Emma dalokat énekel.
20.00 Katona József. Hangjáték.
21.40 Hírek.
22.10 Sztára Sándor együttese.
22.35 Uhl Antal párizsi magyar lelkipásztor üzenet a franciaországi magyarokhoz. Utána: Mindenből egy keveset.
23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelveken.
24.00 Hírek.

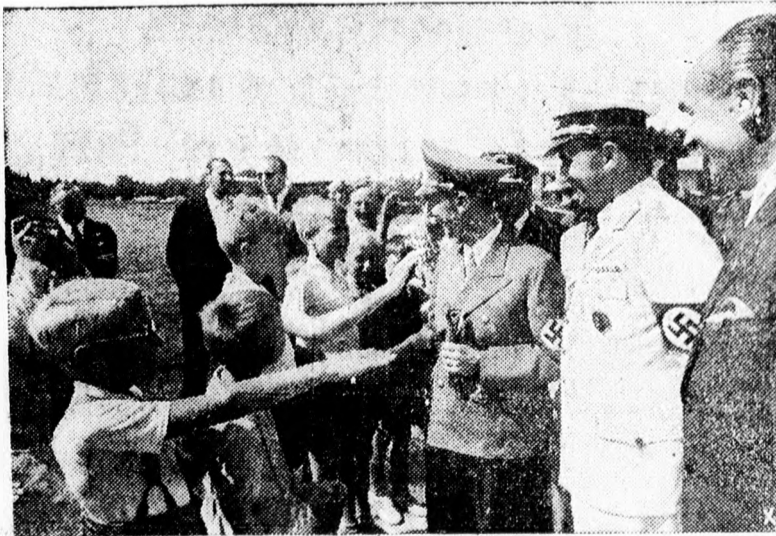
Egy két az anyakönyvek tükeiben

Születés. Balog Imre községi pásztor fia István, Barna János napszámos leánya Juliánna, Orbán András cipészsegéd fia Miklós, Brecher Farkas kereskedő fia Oszkár, Buka János földműves leánya Margit, Szabó János Máv. pályamunkás leánya Erzsébet, Vágó Béla magántisztviselő fia György, Béla, Mráz István gyárimunkás fia Ferenc, Juhász Béla kőműves segéd fia György, Árpád, Sebestyén József gépkocsivezető leánya Gyöngyvér, Eszter, Maczó Sándor napszámos fia Sándor, Fibik Károly földműves fia Zsigmond, Nehéz Lajos, Péter gyári munkás leánya Ibolya, Bologán Pál pincér fia Pál, Vida Sándor napszámos fia Sándor, Papp József napszámos fia Sándor, Kecse Imre cipészsegéd leánya Irén, Both Vendel napszámos leánya Magdolna, Both Vendel napszámos leánya Anna, Mária, Both Vendel napszámos leánya Paula, Janschj András szövő mester fia Valtér, Ferenc, Balog Lajos adóhiv. gyakornok fia Lajos, Rozgonyi Pál sütő segéd fia László, Pál, Török Lajos Máv pályamunkás leánya Margit, nemes Sztachó László rendszeti felügyelő fia Tamás, Csaba, Géza, Keller Ernő kereskedő segéd fia György, Halász Dezső gépész leánya Katalin Ilona, Vizokai József sütő segédleánya Magdolna, Lukács János fatelepepő fia Géza, Száldobágyi Zsigmond Máv. pályamunkás fia Imre, Kovács András földműves leánya Anna, Irma.

Házasság. Puczorán Sándor vasesztergályos és Fekete Irén, Oláh Tivadár asztalos segéd és Kulcsár Rozália, Tinika László napszámos és Jónás Anna,

Tóth Imre napszámos és Bartyuk Juliánna, Bence Gyula, Zoltán vármegyei számellenőr és Király Eszter, Molnár Sándor cipész segéd és Meczinger Anna, Gaál Antal, Géza ht. főhadnagy és Ekker Aliz, Kenyeres Gyula gépkocsivezető és Vári Klára, dr. Kalós Sándor orvos és Rác Csilla Ida, Németh István m. kir. postai levélkihordó és Kádár Mária, Illés Imre, Ferenc m. kir. posta rádióműszerész és Ács Margit, Thom János kereskedő segéd és Mile Etelka, Fényes Imre banktisztviselő és Fuchs Stefánia Galló József sodronyfonó segéd és Urbanovics Veronka, Divin Károly asztalos segéd és Grinseberger Rozália, Schneider Károly, Ferenc szabó segéd és Nagy Rozália, Irén, Vári Lajos fuvaros és Kiss Irén.

Halálozás. Klein Sándor 20 éves, Bóka József 42 éves, Farkas Elemér 1 napos, dr. Róz Béla 49 éves, Wittenberg Adolfné szül. Csillag Hani 63 év, Kosztin Katalin 27 éves, özv. Papp Antalné Pethő Juliánna 70 éves, Magyar Sándor 61 éves, Papp Ilona 32 éves, Papp Sándorné Hajdú Sára 62 éves, özv. Nagy Mihályné Osztafi Katalin 79 éves, Beke Gábor 84 éves, özv. Mező Andrásné Csete Róza 52 éves, Nagy Károly 86 éves, Nagy Lajos 82 éves, Paul Simon 71 éves, András Miksa 76 éves, özv. Molnár Ödönne Holvéd Sarolta 70 éves, Friedmann Mór 79 éves, Ferenczi Eszter 5 hónapos, Kató Márta 26 napos, Oláh Imre 7 hónapos, özv. Keresztes Elekne, Jakabfi Mária 81 éves, özv. Farkas Sándorné Bajbel Piroška 74 éves, Megyeri Ilona 28 éves, Pópa Rozalinné Dezső Flóra 28 éves, özv. Lindenfeld Mártonné Löw Katalin 86 éves, Gyurkovits Alajos 48 éves, Gyermán János 27 éves, Izsó Mária 50 éves, Faur István 44 éves, Váradi Simon 67 éves, Balázs István 39 éves, Kéri Jánosné Fánki Juliánna 31 éves, Takács János 23 éves.

Göbbs és Göring miniszterek egy berlini gyermekünnepélyen

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Kiadó 2. kis utcai szoba, 1 udvari, 1 előszoba, W. C. vízvezeték, teljesen külön épület, kapu mellett. Orvosi rendelőnek vagy garzon tisztí lakásnak alkalmas. Cim a kiadóban. 678

Keresek azonnalra kétszobás, fürdőszobás garconlakást központban. Ajánlatot telefon 12-31. 667

Adás-vétel

Férfiruhákat, használtakat legjobban vehet és eladhat Molnár használatruha üzletében. Bémer-tér 1. (udvarban). 566

Araukat, briliánst, ezüstöt magas aron veszek, órák, ákszert javítok. Gyenge István ékszerész. Rakóczi ut 19.

Egy Gebrüder Stingl keresztthuros gyártmányu zongora eladó. Halász-u. 39. 3-ik ajtó. 689

Régi árban, jóval olcsóbban, mint a házaló ügynökök által eladott **Herendi** és más porcellán készleteket, valamint a napokban megérkező Rosenthal viágymárkás étkészleteket kizárólag **Tompa Ferenc öskeresztény porcellánüzletében**, Nagyvárad, Rakóczi-ut 5. alatt szerezhetik be.

Kombináltszobák, kétszemélyes, olcsó termelői árban. Nagy Sándor-u. 4. Asztalosnál. 683

Két, esetleg egy lovas jökarban levő hintót lóval, felszereléssel együtt azonnal vennék. Érdeklődni 12-31. telefonon. 686

Töltőtoll kiváló márkák, nagy választékban, olcsón **Simon István** könyv-papírüzletében Bémer-tér 3. Tel 26-45.

Három kis hold erdő, elköltözés miatt eladó, élesdi járás Alsólugos. — Cim a kiadóba. 681

Araukat, ezüstöt napi aron veszek. Fiszay órás és ékszerész. Nagyvárad, Rakóczi-ut 6.

Jökarban levő fekete férfifélikabát olcsón eladó. Albu szabónál, Horthy Miklós-utca 17. 680

Briliánsért, régi ékszerért magas arat fizetek. Tarján ékszerész, Rakóczi-ut 8. (Széchenyivel szemben).

Állást nyec

Üzletház eladó. Timár-utca 4. Ügynökök díjazva. 679

Irodai önálló munkakört ellátó gyors és gépirónót azonnalra felvesznek a Mentókhöz. 688

Ügyes kézi és tanulólyokat fizetéssel felveszek. Földessy, női divatszalon, Bémer-tér 2. 687

Tanulót lakatosnak felveszek. — Grimm, Szent János-u. 9. sz. 684

Állást keres

Öskeresztény kereskedelmit végzett fiatal leány, gyors- és gépirásban perfect, állást keres. Cim a kiadóba kér. 685

Intelligens 4 középsikolát végzett 20 éves fiatalember, írni, könyvelő, irodai állást keres. Csobánc-u. 7. Miklós Gyula. 677

Kifutónak, boltiszolgának, vagy akármilyen alkalmazást keres fiatalember. Széll Lajos, Jónás-telep, Déva-u. 18. 681

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:
Dr. Paál Árpád Dr. Scheffler Ferenc
Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.